

ІНФОРМАЦІЙНО – АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ

Механізм стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії визначений статтями 17¹ та 17³ Закону України «Про електроенергетику» (далі – Закон). На виконання положень цих статей Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, розробила Порядок встановлення, перегляду та припинення дії «зеленого» тарифу для суб'єктів господарської діяльності, який був затверджений постановою НКРЕ від 02.11.2012 № 1421, та Порядок визначення рівня використання обладнання українського виробництва на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), та встановлення відповідної надбавки до «зеленого» тарифу, який був затверджений постановою НКРЕКП від 10.12.2016 № 2932.

Відповідно до статті 17¹ Закону «зелений» тариф встановлюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, на електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах) з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями). Разом з цим, механізм розрахунку «зеленого» тарифу визначений лише для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з використанням енергії вітру, біомаси, біогазу, сонячного випромінювання, геотермальної енергії та для суб'єктів господарювання, які експлуатують мікро-, міні- та малі ГЕС. У цьому Законі біомасою є невикопна біологічно відновлювана речовина органічного походження, здатна до біологічного розкладу, у вигляді продуктів, відходів та залишків лісового та сільського господарства (рослинництва і тваринництва), рибного господарства і технологічно пов'язаних з ними галузей промисловості, а також складова промислових або побутових відходів, здатна до біологічного розкладу.

Відповідно до Порядку встановлення, перегляд та припинення дії «зеленого» тарифу на електричну енергію для суб'єктів господарської діяльності та приватних домогосподарств затвердженого Постановою НКРЕ 02.11.2012 № 1421 «зелений» тариф не може бути встановлений для суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність з виробництва електричної енергії на об'єктах електроенергетики, що використовують у якості палива традиційні види енергії (традиційні види палива).

Станом на 29.05.2017 «зелений» тариф вже встановлено двох суб'єктів господарської діяльності, що здійснюють виробництво електричної енергії на об'єктах електроенергетики, які для виробництва електричної енергії використовують генераторний (піролізний) газ, оскільки встановлення «зеленого» тарифу для зазначених об'єктів не суперечить чинному законодавству у сфері стимулювання виробництва електричної енергії з

альтернативних джерел енергії. Також, до НКРЕКП продовжують звертатися суб'єкти господарювання, які мають можливість та бажання виробляти електричну енергію використовуючи у якості робочого тіла для виробництва електричної енергії генераторний (піролізний) газ отриманий шляхом примусової газифікації біомаси або іншої сировини та подальшого встановлення для такого виду генерації електричної енергії «зеленого» тарифу.

Слід зазначити, що технологічний процес примусової газифікації біомаси або будь-якої іншої сировини, та подальше використання отриманого генераторного газу для виробництва електричної енергії складається з трьох етапів:

1) Підготовлене паливо подається в газогенератор в якому відбувається газифікація сировини за рахунок її термохімічної обробки в результаті чого отримуються продукти газифікації (генераторний) газ. Слід зазначити, що на даному етапі може використовуватись будь-які види палива.

2) На другому етапі відбувається очистка та охолодження генераторного газу до кондицій необхідних для його ефективного використання для виробництва електричної енергії.

3) Після очищення генераторний газ подається до газопоршневої установки де безпосередньо використовується для виробництва електричної енергії.

Слід зауважити, що у якості газопоршневої установки може використовуватись переобладнаний дизельний або бензиновий двигун внутрішнього згорання.

Таким чином, зазначений метод виробництва електричної енергії, за умови встановлення для суб'єкту господарювання «зеленого» тарифу, як для об'єкту електроенергетики, що виробляє електричну енергію з біомаси або біогазу (з коефіцієнтом «зеленого» тарифу 2,30) призводить до отримання суб'єктом господарювання надприбутків, оскільки капітальні затрати на будівництво об'єкту електроенергетики, що виробляє електричну енергію з генераторного (піролізного) газу отриманого шляхом примусової газифікації біомаси або іншого палива та експлуатаційні затрати в десятки разів менші в порівнянні із затратами на будівництво «біо ТЕЦ» або об'єкту електроенергетики, що виробляє електричну енергію з біогазу отриманого шляхом метанового забродження біомаси (біогазовий завод). Рівень рентабельності виробництва електричної енергії з використанням генераторного газу може сягати 300 %, період окупності проекту складає приблизно півтора року, для порівняння термін окупності біо ТЕЦ та біогазового заводу становить сім – вісім років.

Враховуючи зазначене, а також зважаючи на низьку вартість будівництва зазначених об'єктів електроенергетики та беручи до уваги низькі експлуатаційні затрати, пропонуємо обговорити можливість запровадження окремого коефіцієнту «зеленого» тарифу для об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з генераторного, піролізного газу, отриманого шляхом примусової газифікації біомаси. Таким чином, пропонується, для зазначених об'єктів запровадити коефіцієнт «зеленого» тарифу 1,80.

